

Verslag workshop #13: Op weg naar een klimaatbestendige regio: Van RAS naar RUP

Sessietrekkers: Arthur Hofstad (projectleider), Sjoerd de Vreng (gemeente Nijmegen), Mireille Grobben (Waterschap Rivierenland)

Als een van de eerste regio's in Nederland heeft de regio Rijk van Nijmegen en Land van Maas en Waal in 2019 een Regionale Adaptatiestrategie (RAS) vastgesteld. De RAS is door de overheden en in samenwerking met bijna dertig regionale partijen gemaakt. Eind 2020 is het Regionale Uitvoeringsprogramma (RUP) opgesteld en begin 2021 zijn de eerste maatregelen voor de impulsregeling DPRA ingediend. Tijdens deze interactieve workshop hebben we de deelnemers meegenomen in de totstandkoming, het proces en de maatregelen van de RAS, RUP en DPRA-impulsgelden. We zijn ingegaan op de volgende vragen. Hoe kom je tot één gezamenlijk verhaal? Wat zijn de geleerde lessen van het proces tot nu toe? En hoe ga je om met de verschillende belangen en dilemma's?

Terugblik op de workshop

Tijdens de introductie van de workshop hebben we de deelnemers (ca. 15 personen) eerst via Mentimeter gevraagd wat hun achtergrond was en wat ze graag wilden leren. Het was een divers gezelschap, met deelnemers van o.a. gemeente, kennisinstututen, rijksoverheid en adviesbureaus (zie onderstaande figuur). Daarnaast wilden de deelnemers vooral geïnformeerd én geïnspireerd worden over de ervaringen uit de regio Rijk van Maas en Waal. Deze behoefte werd nog eens bevestigd doordat bleek dat veel van de deelnemers nog in de beginfase van het proces zitten.

Waar bent u werkzaam?

Mentimeter

Wat wilt u ophalen / leren in deze workshop?

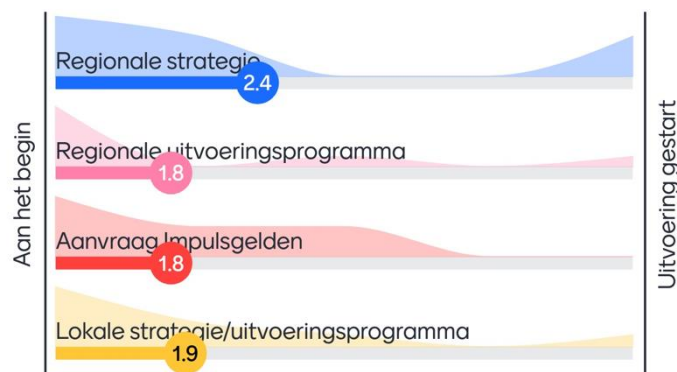
Mentimeter

Hoe ver staat u in het proces?

Mentimeter

Dilemma's

De dilemma's waarover tijdens de workshop is gesproken gingen over verschillen tussen de gemeenten, het waterschap en de provincie: over de grootte van de organisaties en de daarbijbehorende budgetten en capaciteit. Over de verschillende ambities en kennisachtergrond van de overheden en hoe we daarmee zijn omgegaan.

We hebben verteld hoe belangrijk kennismanagement is. Om iedereen toegang tot dezelfde kennis te geven ontsluiten wij die via de klimaatatlas van het waterschap. Daarnaast werken we mee aan kennisontwikkeling via onderzoeksprogramma DNA van de stad en omgeving en TOP-sector NBKASO (natuurlijke systeemaanpak).

Ook spraken we kort over de verschillen die er zijn tussen de stakeholders, zoals de landbouwsector en de terreinbeherende organisaties. Grote dilemma's kwamen daar tot dusverre nog niet naar boven drijven omdat we nog niet in de fase van definitieve keuzebepaling zitten.

Welke dilemma's komen jullie tegen in het proces?

Mentimeter

De belangrijkste lessons learned

- RAS-symposium succes
- Neuzen dezelfde kant op

- Meerwaarde regionale aanpak blijven tonen
- Nuttige interventies

Gedurende de drie projecten – stresstest, RAS en RUP – hebben we gemerkt hoe belangrijk het is dat partijen elkaar met enige regelmaat zien en spreken, formeel en informeel. Dat maakte dat partijen en mensen elkaar (nog) beter leerden kennen en dat neuzen dezelfde kant op kwamen te staan. Het mini-symposium en zeker het RAS-symposium leverden daar een belangrijke bijdrage aan.

Waar de discussie over regionaal versus lokaal nog minder scherp gevoerd werd in de fase van de RAS, ging het in de fase van het RUP moeizamer. Logisch, omdat het nu ook om budgetten ging. Omdat kleine(re) gemeenten minder grote budgetten hebben, moesten daarom keuzes gemaakt worden. Over projecten, speerpunten en de ambities daarin. Meerdere gesprekken op ambtelijk én bestuurlijk niveau zorgden ervoor dat overeenstemming werd bereikt over het RUP, de deelname aan de speerpuntprojecten en de besteding van de Impulsgelden.

DPRA-aanvraag

In tegenstelling tot andere regio's hebben we niet gekozen voor een gelijkmatige verdeling, maar op basis van een processtap die kijkt naar urgentie en een inhoudelijke afweging. In deze processtap kijken we in een kwalitatief gesprek naar voorgestelde maatregelen:

- onderbouwing;
- accenten op regionale elementen van onze RAS en speerpunten (RUP);
- leereffect in netwerk inclusief bredere bewustwording en vliegwieleffect, cofinanciering.

Daarna besluit eerst de projectgroep en daarna de stuurgroep definitief over de toekenning.

Vragen van de deelnemers

'Wij zijn aan de slag met een startnotitie voor de RAS van werkregio Flevoland. Ik ben dus op zoek naar lessons learned vanuit werkregio's die al wat verder zijn. Bijvoorbeeld: waarom is er gekozen voor het manifest? Helpt dit in het (vervolg)proces? Hoe helpt de RAS bij het realiseren van financieel commitment?'

Het manifest heeft enorm geholpen in het vervolgproces. Dankzij het manifest was er een contactpersoon en commitment vanuit de stakeholders. Hierdoor konden we sneller om tafel om te praten over vervolgstappen met de stakeholders.

'Worden er in het uitvoeringsprogramma koppelingen gemaakt met programma's om biodiversiteit te vergroten/natuur te versterken? Waarom wel/niet?'

We streven zoveel mogelijk naar integrale aanpak en ook met biodiversiteit (speerpunt klimaatbestendig wonen, wordt getrokken door provincie Gelderland). Financieel commitment krijgen is een uitdaging voornamelijk voor cofinanciering.

'Bij de impulsgeldenregeling is er één partij die de kassiersrol vervult, hoe gaan jullie om met verantwoordelijkheid daaromheen? Dus bijvoorbeeld in het geval: gemeente A vraagt het geld aan en is verantwoordelijk daarvoor, maar gemeente B faalt in het uitvoeren van het project. Hoe is dat juridisch opgelost?'

Dit hebben we via een samenwerkingsovereenkomst geregeld.

Slotwoord van een deelnemer

“Het is een transitie in denken en een proces dat vraagt om een lange adem. Het is daarbij een uitdaging hoe het voldoende op de agenda blijft staan!”

Relevante links

- <https://www.waterschaprivierenland.nl/klimaat>

Contactgegevens

- Arthur Hofstad: arthur@hofstadadvies.nl
- Sjoerd de Vreng: s.de.vreng@nijmegen.nl

